

GRAANGELUK NIEUWSBRIEF 14

Wageningen/Renkum/Wolfheze/Oosterbeek/Arnhem/Emst/Hoevelaken

03-08-2023

SAVE THE OOGSTFEEST-DATE: ZATERDAG 30 SEPTEMBER

ZO KAN HET GRAAN, GRAANGELUK PROMINENT IN DE VOLKSKRANT

Een week na dato stuiten we nog van het geweldige [GraanGeluk-artikel van Caspar Janssen in de Volkskrant \[25-7-2023\]](#). Liefst vier pagina's en een mooie ankeiler bovenaan de voorpagina. We hebben enorm veel respons gehad en tevens ruim honderd nieuwe GraanDeelhouders erbij waardoor we nu de support hebben van 753 donateurs; dichtbij de duizend en één die we ons zelf voor de oogst van 2023 hebben gesteld.

Op zaterdag 30 september graan we ons oogstfeest houden, in een van onze volgende nieuwsbrieven komen we met de locatie en het programma. Nu de oogst (eindelijk) voor de boeg is, zijn we daar voorlopig zoet mee. Het is zorgelijk lang (te) koud en (veel te) nat voor onze granen, en dat terwijl we een bizar nat voorjaar en vervolgens een hele lange periode met snikhete en grottdroge dagen hadden waardoor de granen zich inhielden en laag bleven. Wat onze streekgranen dit seizoen voor de kiezen hebben gekregen, is ongekend.

Media Graandacht

We zullen enkele tussentijdse kleine events annex graangeluk-pakket ophaal momenten organiseren medio augustus/september. Dan - en ook in oktober - volgt er weer de nodige media-graandacht. Voor nu teren we nog even door op de prachtige reportages in de Volkskrant en [Indepen](#), en ook het gesprek met [Ad Verbrugge bij de Nieuwe Wereld](#) was natuurlijk een hoogtepunt.

HET GRAANGELUK-VRIJWILLIGERSTEAM (*whatsapp, Telegram/Signal en/of mail*)

In deze nieuwsbrief nog twee onderwerpen: Het Nederlands Openluchtmuseum en onze oproep om deel te nemen aan ons GraanGeluk-vrijwilligersteam waarmee we de meer rurale activiteiten op en om onze akkers willen graanpakken zoals het uit de grond trekken van melde, zuring en ander ongerief. Omdat wij als agro-ecologen niet spuiten en zelfs de ruimte geven aan gewenste inheemse (zeldzame) akkerkruiden tussen onze streekgranen, hebben we helaas ook het probleem van de ongewenste onkruiden. Alleen daar waar het problematisch is, vragen we om hulp op onze akkers.

Meld je snel aan, want we zijn komende twee weken minstens om de avond of in het weekeinde wel ergens op een van onze 14 GraanGeluk-akkers bezig. Overigens, nooit langer dan anderhalf a twee uur en we zijn ook blij als u maar een uurtje heeft.

Stuur een mail met als onderwerp 'aanmelding vrijwilliger GraanGelukteam' naar info@graangeluk.nl of als u eens een echte akkerbelevens wilt meemaken. Na afloop hebben we een klein GraanGeluk-presentje.

HET NEDERLANDS OPENLUCHTMUSEUM

Eind 2020, toen wij met de Stadsbrouwerij Wageningen met ons Gelders GraanGelukbier – gebrouwen van onze zomergerst en geherintroduceerde Veluws Kruiprogge – goud wonnen op de mondiaal bierwedstrijd Brussels Beer Challenge in (best specialty beer onder de 7 procent), kwam bierexpert Carel Oomes van bierspeciaalcafé de Vlaamsche Reus uit Wageningen met een briljant idee:

'Waarom brouwen jullie niet een nieuw GraanGeluk-bier met het Openluchtmuseum?'

En zo geschiedde. Met een ware Veluwezoom streek-collab tussen Stadsbrouwerij Wageningen (Stefan Duurkoop en Dennis Lebbing) en de brouwer van het Openluchtmuseum (Thijs Tigchelaar) brouwden we een drie granen Tripel van de GraanGeluk-granen zomergerst, Veluws Kruiprogge en Aalter Troshaver een waanzinnig smaakvol bier. We waren ervan overtuigd dat we weer een Brusselse medaille zouden winnen en togen daarvoor allemaal samen naar Gent. We wonnen vreemd genoeg niets, maar het was een mooi Vlaams biervriendenweekeind van ambachtelijke bierfanaten onder elkaar.

PLAGGENHUT

Aangezien we toch in het Openluchtmuseum aanwezig waren, ontstond er ineens een leuk idee waar met name beheerder Michael Brandt enthousiast van werd. Eerder al had Brandt contact met ons vanwege de uitwisseling van onze oergranen die hij graag in zijn collectie opgenomen zag. En nog langer geleden was dat contact er tussen mij en Brandt ook, toen de oude granenkenner Rob Plomp nog het afdelingshoofd in het museum was.

Michael had prachtige akkertjes voor onze Veluwe Kruirogge, Aalter Troshaver en later ook onze Grijs Brabantse Zandboekweit: midden in het park onder de imposante Delftse molen, op het platteland en de boekweit kwam zelfs terecht achter de plaggenhut!

Hoe oer wil je je oer-granen hebben? Ons GraanGeluk kon om nog een reden niet stuk. Want wat bleek: van de 3 granen bierbostel bakte de Openluchtmuseumbakker Martin Admiraal een waanzinnig lekker bostelbrood! Hier hield ons Openluchtmuseum avontuur nog niet op, het begon nog maar pas!

In de winter kwam er een telefoontje van programma samensteller Liesbeth Niemans, die bezig was om tijdens de zomeropenstelling van het Openluchtmuseum een graanexpositie te organiseren door twee Engelse jonge kunstenaars, Miles Worner en Theo Colin Zij vroegen Liesbeth of zij contact kon leggen met GraanGeluk, want zij wilden zich door ons laten inspireren over onze Veluwezoomregio, de boerengeschiedenis en de oude streekgranen.

PREHISTORISCHE GRAFHEUVELS EN KELTISCHE VELDJES

In de winter, op een zonnige dag in februari, toen alle akkers in rust waren, nam ik Miles en Theo mee op een reis langs een flink deel van onze velden, van Wageningen tot Oosterbeek/Arnhem (Lichtenbeek/Rosandepolder) tot en met Bennekom en Landgoed Qaudenoord in Renkum. Ik vertelde ze de hele geschiedenis, tot en met de Keltische (raat)akkers, de prehistorische grafheuvels en pakweg 7000 jaar oude graangeschiedenis van de Veluwezoom. En over de stad Arnhem met zijn Sint Jansbeek, Korenmarkt, oude granenhaven (nu de blauwe golven) de Molenplaats en het oudste monumentale en nog steeds werkende pand van Arnhem: de witte watermolen uit 1470 die nu letterlijk draait op de wekelijks door ons graangevoerde 140 kilogram graangelukgraan.

Wat er vervolgens gebeurde is eenvoudigweg wonderlijk. In het prille voorjaar begraasden de schapen in het museum conform de aloude methode onze rogge. En daarna, in het voorjaar, wuifde ons twee meter hoge Veluwse Kruiprogge met daartussen de door ons ingezaaide zeldzame akkerkruiden goddelijk mooi in het midden van het park. Op het gedeelte 'Platteland', letterlijk in de uithoek van het museum bij de monumentale Groningse boerderij, werd onze Aalter Troshaver met akkerkruiden ingezaaid. Het zag er de hele lente en zomer prachtig uit, mede door de noest arbeid van Michael Brandt en medewerkers en vrijwilligers die er het ongewenste onkruid uit wisten te wieden. En daarna werd ons Grijs Brabantse Zandboekweit ook nog eens ingezaaid achter de plaggenhut en voor de Ja-knikker.

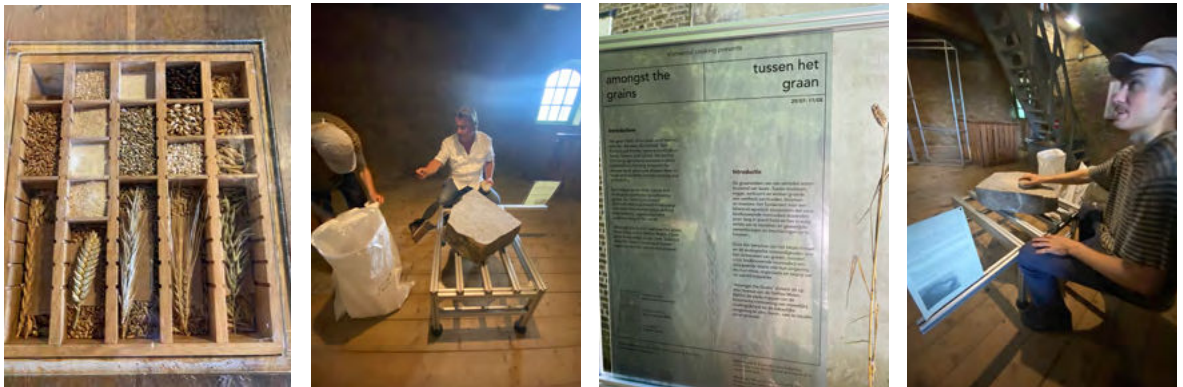
Een maand geleden maakten we dit filmpje over onze avonturen in het Openluchtmuseum:

[Link filmpje Jordi...](#)

EXPOSITIE 'TUSSEN HET GRAAN'

Maar toen moest het allermooiste nog komen: de graan-expositie van Miles Worner en Theo Colin in die prachtige majestueuze Delftse molen in het hart van het Nederlands Openluchtmuseum. Deze expositie opende op zaterdag 29 juli en duurt nog tot en met 11 augustus. Ik stop hier even om uit te leggen wat er te zien is, want als u de kans heeft, dan MOET u dat echt zelf graan bekijken! Waar we beretrots op zijn is dat Martin Admiraal een werkelijk overheerlijk brood heeft gebakken dat op de expositie als proeverij wordt opgediend. En op de bovenste etage staan onze granen die u of uw kinderen kunnen malen op een kleine molensteen zoals dat al duizenden jaren geleden gebeurde tot op de dag van vandaag. We hadden begin van het jaar nog grootste oogstfeest-achtige plannen in en met het Openluchtmuseum, maar we kwamen daar helaas niet meer aan toe. Op naar 2024 en 2025.

We zijn enorm trots op deze eerste graanexpositie met GraanGeluk als centrale, inspirerende partner. Er is een plek waar verleden en heden elkaar zo mooi kruisen als hier in het leukste museum van Nederland waar we ons motto 'terug naar de toekomst met rendabele romantiek' kunnen uitoefenen.

ONTDEKKING

Mogelijk hebben de kunstenaars per toeval ook nog eens een voor ons mega-belangrijke ontdekking gedaan tijdens hun research. We stonden perplex toen we een op de expositie getoonde foto zagen van onze Rosandepolder en we zijn daarover nu in contact met diverse topexperts in Nederland. Klopt het dat het patroon wat we op de door Miles gevonden luchtfoto zien, duidt op zeer oud agrarisch landgebruik, middeleeuwse of zelfs Keltische akkers? Dat graan we vanaf nu natuurlijk onderzoeken, want het kan ook een moderne ingreep zijn geweest.

Op naar ons volgende avontuur

Marcel van Silfhout, initiatiefnemer GraanGeluk